

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी, सुरत

गुजराती विषयनी

अभ्यास समिति

द्वारा

संयोजित

अभ्यासक्रम (२०१४-१५ थीं अमलमां)

अ.इ.वाय. बी.डोम. सेमेस्टर १-२
अ.इ.वाय. बी.अ. सेमेस्टर १-२
अ.म.अ. सेमेस्टर १-२ (संवर्धित)
अ.म.अ. सेमेस्टर ३ - ४ (नवीन)

(पान नंबर: १ थीं १८)

એફ.વાય.બીકોમ. સેમેસ્ટર- ૧
(સને વર્ષ ૨૦૧૪ -૨૦૧૫ , ૨૦૧૫-૨૦૧૬ ,૨૦૧૬-૨૦૧૭)
Foundation Course in Gujarati- 001
ભાષા- સાહિત્યકૌશલ -૦૧
કૃતિ - ' પ્રસન્નગઠરિયાં ' - ચં.ચી.મહેતા આદર્શ પ્રકાશન
(૪, ૫, ૮, ૯, ૧૩, ૧૪, ૧૫, ૧૯, ૨૬, ૨૭,) પસંદગીના પ્રકરણ

- એકમ -૧ સર્જક-વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબળો.
એકમ -૨ સ્વરૂપલક્ષી ચર્ચા.
એકમ -૩ ગદ્યનું લાલિત્ય, નિબંધકારનું સર્જક વ્યક્તિત્વ, ચરિત્રાંકન
એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

અથવા -(વિકલ્પ)

પ્રત્યાયન કૌશલ -૦૦૧

- એકમ -૧ વાણિજ્ય પત્રવ્યવહારનું માળખું તેની સામાન્ય માહિતી
એકમ -૨ પુછપરછના પત્રો
એકમ -૩ ફરિયાદ પત્ર, ઉધરાણી પત્ર અને તેનો નિકાલ
એકમ-૪ અરજી લેખન, પ્રમાણપત્ર, વિજ્ઞાપન (જાહેરાતો ,મહત્ત્વ ,પ્રકારો ,હેતુઓ ,માધ્યમો અને ઉદાહરણો)

સંદર્ભ ગ્રંથ -

૧. ગુજરાતી ભાષાસજ્જતા અને લેખન - કેતન બુંહા - ફલેમિંગો પબ્લિકેશન્સ - ૨૦૧૩
૨. સરળ વ્યાકરણ પરિચય - કેતન બુંહા - ફલેમિંગો પબ્લિકેશન્સ - ૨૦૧૨

એફ.વાય.બીકોમ. સેમેસ્ટર- ૨
(સને વર્ષ ૨૦૧૪ -૨૦૧૫ , ૨૦૧૫-૨૦૧૬ ,૨૦૧૬-૨૦૧૭)
ભાષા સાહિત્ય કૌશલ -૨
કૃતિ - ' અશ્રુધર ' - રાવજી પટેલ આદર્શ પ્રકાશન

- એકમ -૧ સર્જક-વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબળો.
એકમ -૨ સ્વરૂપલક્ષી ચર્ચા.
એકમ -૩ વસ્તુસંકલના, પાત્ર, પરિવેશ.
એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

અથવા (વિકલ્પ)

એફ.વાય.બીકોમ. સેમેસ્ટર- ૨
Foundation Course in Gujarati-002
પ્રત્યાયન કૌશલ -૨

- એકમ-૧ નિબંધ લેખન
એકમ-૨ સારાંશ લેખન
એકમ -૩ સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, શબ્દ સમૂહો .
એકમ-૪ કહેવતો, રૂઢિપ્રયોગો અને પૌરાણિક વ્યક્તિઓનો પરિચય

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. નાનો કોશ ભાગ -૧- ૨. ઉપેન્દ્ર ભટ્ટ
૨. વાણિજ્ય અને ભાષાવ્યવહાર - મહિપતસિંહ રાઓલજી ,ભરત પરીખ
૩. ગુજરાતી ભાષાસજ્જતા અને લેખન - કેતન બુંહા - ફલેમિંગો પબ્લિકેશન્સ - ૨૦૧૩
૪. સરળ વ્યાકરણ પરિચય - કેતન બુંહા - ફલેમિંગો પબ્લિકેશન્સ - ૨૦૧૨

એફ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૧
(સને વર્ષ ૨૦૧૪-૨૦૧૫, ૨૦૧૫-૨૦૧૬, ૨૦૧૬-૨૦૧૭)
Foundation Course in Gujarati- 001
ભાષા- સાહિત્યકૌશલ -૦૧

કૃતિ - પ્રશિષ્ટ નવલિકા -સં. રઘુવીર ચૌધરી -અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ -૧ ટૂંકી વાર્તા સ્વરૂપ, વિકાસ.

એકમ -૨ પ્રશિષ્ટ નવલિકાઓમાં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ -૩ પાત્ર, પરિવેશ અને નવલિકાની સમગ્ર અસર

એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

સંદર્ભ સૂચિ :

૧. ટૂંકી વાર્તા - વિજય શાસ્ત્રી
૨. ટૂંકી વાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા - જયંત કોઠારી

અથવા -(વિકલ્પ)

એફ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૧

(સને વર્ષ ૨૦૧૪-૨૦૧૫, ૨૦૧૫-૨૦૧૬, ૨૦૧૬-૨૦૧૭)

Foundation Course in Gujarati-001

પ્રત્યાયન કૌશલ -૦૦૧

એકમ -૧ ભાષા : વ્યવહારભાષા અને સાહિત્ય ભાષા

એકમ -૨ નિબંધ લેખન

એકમ -૩ વિચાર વિસ્તાર

એકમ-૪ (અ) સારાંશ લેખન (બ) કહેવતો, રૂઢિપ્રયોગો

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સાહિત્યાયન -બાબુ દાવલપુરા
૨. વિચાર વિસ્તાર - નટુભાઈ ઠાકર
૩. સાહિત્યિક નિબંધમાળા- રતિલાલ નાયક
- ૪ બૃહદ ગુજરાતી નિબંધમાળા -ભરત ઠાકર

એફ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર- ૨

(સને વર્ષ ૨૦૧૪-૨૦૧૫, ૨૦૧૫-૨૦૧૬, ૨૦૧૬-૨૦૧૭)

Foundation Course in Gujarati- 002

ભાષા સાહિત્ય કૌશલ -૨ કૃતિ- રંગતરંગ - જ્યોતીન્દ્ર દવે -આદર્શ પ્રકાશન

એકમ -૧ સર્જક -વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ -૨ સ્વરૂપલક્ષી ચર્ચા.

એકમ -૩ ગદ્યનું લાલિત્ય, નિબંધકારનું સર્જક વ્યક્તિત્વ, ચરિત્રાંકન

એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

અથવા (વિકલ્પ)

એફ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર- ૨

(સને વર્ષ ૨૦૧૪-૨૦૧૫, ૨૦૧૫-૨૦૧૬, ૨૦૧૬-૨૦૧૭)

Foundation Course in Gujarati-002

પ્રત્યાયન કૌશલ -૨

એકમ -૧ વાણિજ્ય પત્રવ્યવહારનું માળખું તેની સામાન્ય માહિતી

એકમ -૨ પુછપરછના પત્રો, ભાવતાલ ટાંચણ

એકમ -૩ ફરિયાદ પત્ર, ઉદ્ધારણી પત્ર અને તેનો નિકાલ

એકમ-૪ અરજી લેખન, પ્રમાણપત્ર, વિજ્ઞાપન (જાહેરાતો, મહત્ત્વ, પ્રકારો, હેતુઓ, માધ્યમો અને ઉદાહરણો)

એફ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૧
(સને વર્ષ ૨૦૧૪-૨૦૧૫, ૨૦૧૫-૨૦૧૬, ૨૦૧૬-૨૦૧૭)

Core course 001

ગુજરાતી પેપર-૧. મધ્યકાલીન કૃતિ-પદ્ય વિભાગ

કૃતિ- 'રામવિવાહ આખ્યાન' - સં. બળવંત જાની - પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ -૧ સર્જક-વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ -૨ સ્વરૂપલક્ષી ચર્ચા.

એકમ -૩ વસ્તુસંકલના, પાત્ર, પરિવેશ.

એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

સંદર્ભ સૂચિ

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ -ગુજરાત યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ -સાહિત્ય પરિષદ

૩. રામવિવાહ આખ્યાન - સં.બળવંત જાની પાર્શ્વ પ્રકાશન

એફ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૧

Core course 00૨

ગુજરાતી પેપર - ૨ અર્વાચીન કૃતિ-ગદ્ય વિભાગ

કૃતિ - 'આવાગમન' લે. - વિજય શાસ્ત્રી - ગુર્જર પ્રકાશન

એકમ -૧ સર્જક-વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ -૨ સ્વરૂપલક્ષી ચર્ચા.

એકમ -૩ વસ્તુસંકલના, પાત્ર, પરિવેશ.

એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

એફ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર -૨

Core course 003

ગુજરાતી પેપર-૩. અર્વાચીનકૃતિ-પદ્ય વિભાગ

કૃતિ - 'વર્ષાગીતો' સં.-સંજય મકવાણા - ફલેમિન્ગો પ્રકાશન

એકમ -૧ ઊર્મિગીતનું સ્વરૂપ અને વિકાસ

એકમ -૨ વર્ષાગીતોમાં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ -૩ ઊર્મિવિચાર અને કલ્પનાતત્ત્વનું સંયોજન

એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

સંદર્ભ સૂચિ :

૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી -સુમન શાહ

૨. સાહિત્ય અકાદમી સર્જક સીડી

Core course 00૪

ગુજરાતી પેપર-૪ ગદ્ય કૃતિ

કૃતિ - 'ચહેરા ભીતર ચહેરા' - ચંદ્રકાન્ત શેઠ - આદર્શ પ્રકાશન

એકમ -૧ સર્જક-વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ -૨ સ્વરૂપલક્ષી ચર્ચા.

એકમ -૩ ચરિત્રનિબંધકારની સર્જકમુદ્રા, ચરિત્ર નિર્માણ શક્તિ

એકમ- ૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

સંદર્ભ સૂચિ :

૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી -સુમન શાહ

૨. સાહિત્ય અકાદમી સર્જક સીડી

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧

(સને વર્ષ ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫)

Core course:001

ગુજરાતી પેપર-૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ - કૃતિઓ

હેતુ : નાટકના સ્વરૂપની અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપોની તુલનાએ સમજ પ્રાપ્ત થાય.

એકમ -૧ (અ) નાટકનું સાહિત્ય સ્વરૂપ-ઘટક તત્ત્વો અને લક્ષણો

(બ) નાટક સાહિત્ય સ્વરૂપનું અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ સાથે સામ્ય વૈષમ્ય (મહાકાવ્ય, નવલકથા)

એકમ -૨ ગુજરાતી નાટક સાહિત્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા

એકમ -૩ કૃતિલક્ષી અભ્યાસ 'પરિત્રાણ' - લે. દર્શક - પ્ર.- આદર્શ પ્રકાશન

એકમ -૪ 'જળને પડે' - સતીશ વ્યાસ પ્ર.- અરૂણોદય પ્રકાશન (ચંદ્રમૌલી પ્રકાશન)

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ગુજરાતી નાટક - સતીશ વ્યાસ
૨. ગુજરાતી આધુનિક નાટક : પ્રત અને પ્રયોગ- મહેશ ચંપકલાલ
૩. નાટક વિશે - જયંતિ દલાલ
૪. નાટકમાં મિથ-ધ્વનિલ પારેખ
૫. સાહિત્ય સ્વરૂપશ્રેણી - સુમન શાહ
૬. 'દર્શક' અધ્યયન ગ્રંથ- સાહિત્ય પરિષદ
૭. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો-પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧

Core course:00૨

ગુજરાતી પેપર - ૨. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા

હેતુ : ભારતીય મીમાંસકોની વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે અને મૂળ સુધી પહોંચીને કૃતિનિષ્ઠ સૌન્દર્યની આનંદાનુભૂતિ કરી શકે.

એકમ -૧ રસ સિદ્ધાંતની વિચારણા અને રસની પરિભાષા

- ૧.૧. રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સંબંધી ભદ્ર લોલટ, ભદ્ર શંકુક, ભદ્ર નાયક, અને આચાર્ય અભિનવગુપ્તના મતોની સમીક્ષા.
- ૧.૨. ભરતનું રસસૂત્ર, ભાવ, સ્થાયી ભાવ, વિભાવ-અનુભાવ, સાત્ત્વિક ભાવ અને સંચારી ભાવો આદિ.
- ૧.૩. રસ અને રસાભાસ.
- ૧.૪. રસ પ્રતીતિનાં વિધનો.

એકમ -૨ ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિચારણા

- ૨.૧ ધ્વનિની વ્યાખ્યા, ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનના મતે.
- ૨.૨ અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના અનુમાન કરતા ધ્વનિની ભિન્નતા તપાસવી.
- ૨.૩ 'ધ્વનિ'ના પ્રકારો, વસ્તુ ધ્વનિ, અલંકાર ધ્વનિ અને રસ ધ્વનિ.
- ૨.૪ ધ્વનિના પ્રભેદો- લૌકિક અને અલૌકિક ધ્વનિ, વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્ય અને અવિવક્ષિતવાચ્ય ધ્વનિ.

એકમ -૩ કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા

- ૩.૧. કુંતકની કાવ્યની વ્યાખ્યા
- ૩.૨. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર
- ૩.૩. વક્રોક્તિના પ્રકારો
- ૩.૪. કાવ્યના ત્રણ માર્ગો અને પ્રકારો.

એકમ -૪ રમણીયતાની વિભાવના: જગન્નાથના મતે

- ૪.૧. રમણીયતાની વિભાવના
- ૪.૨. જગન્નાથની કાવ્યની વ્યાખ્યા અને અર્થો
- ૪.૩. જગન્નાથે દર્શાવેલ કાવ્યના ચાર પ્રકારો

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા- તપસ્વી નાન્દી.
૨. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા- બહેચરભાઈ પટેલ
૩. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો.- લે.- નગીનદાસ પારેખ
૪. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- નટુભાઈ રાજપરા અને જયંત કોઠારી
૫. ધ્વન્યાલોક - ડોલરરાય માંકડ

૬. ધ્વન્યાલોક – આનંદવર્ધન
૭. આનંદવર્ધનનો ધ્વનિ વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૮. રસ સિદ્ધાંત : એક પરિચય – ડો. પ્રમોદકુમાર પટેલ
૯. કુંતકનો વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૧૦. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર- ડો. રમેશ શુક્લ
૧૧. ભારતીય સાહિત્ય વિચાર મંજુષા ભાગ ૧-૨, સંપાદક – રમેશ બેટાઈ, નારાયણ કંસારા

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૧

Core course:003

ગુજરાતી પેપર- ૩ ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની વિવેચન પ્રવૃત્તિ પરત્વે અભિમુખ બને અને વિવેચન વિશેની સમજ કેળવાય.

એકમ -૧ નર્મદની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .

કવિ અને કવિતા વિશેના નર્મદના વિચારો .

રસજ્ઞાન ,જોસ્સો ,રસ અને તર્કશક્તિ જેવા સંપ્રત્યયો દ્વારા પ્રગટ થતો નર્મદનો કાવ્યાદર્શ
નર્મદની કાવ્યવિભાવનાની મર્યાદાઓ .

એકમ -૨ નવલરામની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .

કવિ અને કવિતા વિશેના નવલરામના વિચારો .

નર્મદની કાવ્ય વિભાવનાને નવલરામ કઈ રીતે પરિષ્કૃત કરે છે તે સમજાવો .(જુસ્સો,તર્ક, કલ્પના વગેરે.)
કાવ્યમાં જીવંત એકતા વિશે, નીતિ વિશેના નવલરામના વિચારો .

એકમ -૩ રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના રમણભાઈના વિચારો.

ચિત્ત:ક્ષોભ એટલે શું. તે સમજાવી રમણભાઈની કાવ્યવિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવનાની મર્યાદાઓ.

એકમ -૪ બ. ક. ઠાકોરની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

બ.ક.ઠાકોરના કવિતા વિચારનો પરિચય.

એમની દૃષ્ટિએ ઉત્તમ કવિતા કોને કહેવાય તે વિગતે ચર્ચા.

વિચારપ્રધાન કવિતાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

ઠાકોરની દૃષ્ટિએ પ્રતિભા એટલે શું? પ્રતિભાબીજની માવજતમાં નડતા અંતરાયો વિશે ચર્ચા કરો.

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. પ્રતીતિ – પ્રમોદકુમાર પટેલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧
Elective course:001-A
ગુજરાતી પેપર – ૪ આધુનિક સાહિત્ય.

હેતુ : આધુનિકતાની વિભાવના સમજાય તથા કૃતિનું આધુનિક સંદર્ભમાં આસ્વાદ કરી શકે.

એકમ -૧ આધુનિકતાની વિભાવના

- ૧.૧ આધુનિક સંજ્ઞા, સ્પષ્ટતા, અર્વાચીન, પરંપરાગત, સમકાલીન સંજ્ઞાઓ સાથેનો સંબંધ
- ૧.૨ આધુનિક સાહિત્યનાં લક્ષણો
- ૧.૩ સાહિત્યમાં આધુનિકતાને પ્રેરનારાં પરિબલો

એકમ -૨ ગુજરાતી સાહિત્ય પર આધુનિકતાનો પ્રભાવ

- ૨.૧ કવિતા
- ૨.૨ નાટક
- ૨.૩ ટૂંકી વાર્તા
- ૨.૪ નવલકથા

એકમ -૩ સુમન શાહ કૃત 'જેન્તી હંસા સિમ્ફની'નો અભ્યાસ

એકમ -૪ લાલશંકર ઠાકર કૃત 'પ્રવાહણ'નો અભ્યાસ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. 'જેન્તી હંસા સિમ્ફની' - સુમન શાહ- પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. 'પ્રવાહણ' લાલશંકર ઠાકર -રજાદે પ્રકાશન
૩. સાહિત્યમાં આધુનિકતા- સુમન શાહ
૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાવાદ- પ્રમોદકુમાર પટેલ
૫. અદ્યતન કવિતા- રઘુવીર ચૌધરી
૬. આધુનિક કવિતા – નિરંજન ભગત
- ૭ આધુનિકતા: એક સંકુલ સમ્પ્રત્યય– બિપિન આશર
૮. કવિતામાં આધુનિકતા – ભોળાભાઈ પટેલ

અથવા [વિકલ્પ]

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧

Elective course:001-B

ગુજરાતી પેપર –૪ પુરાકલ્પન અને સાહિત્ય.

હેતુ : પુરાકલ્પનની વિભાવના સમજાય તથા એનું આધુનિક સંદર્ભમાં આસ્વાદન થઈ શકે.

એકમ-૧ પુરાકલ્પન સંજ્ઞાની સ્પષ્ટતા અને વિભાવના

- ૧.૧ ગુજરાતી વિદ્વાનોની પુરાકલ્પન(Myth) વિશેની વિચારણા
- ૧.૨. વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને વિભાવના.

એકમ -૨ પુરાકલ્પન અને અન્ય વિદ્યાશાખાઓ વચ્ચેનો સંબંધ

- ૨.૧ પુરાકલ્પન અને સમાજવિજ્ઞાન
- ૨.૨ પુરાકલ્પન અને મનોવિજ્ઞાન
- ૨.૩ પુરાકલ્પન અને ધર્મ.
- ૨.૪ પુરાકલ્પન અને ભાષાસાહિત્ય
- ૨.૫ પુરાકલ્પન અને લોકકથા- દંતકથા

એકમ-૩ જયંત ગાડીત કૃત 'શિખંડી'નો મિથને અનુલક્ષીને અભ્યાસ.

એકમ-૪ ચિનુ મોદી કૃત 'સ્વપ્ન દુ:સ્વપ્ન'નો મિથને અનુલક્ષીને અભ્યાસ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. 'પુરાકલ્પન' - પ્રવીણ દરજી
૨. 'નાટકમાં મિથ' ધ્વનિલ પારેખ
૩. 'કલા, સહિત્ય અને વિવેચન' – પ્રમોદકુમાર પટેલ
૪. જયંત ગાડીતનું કથાસાહિત્ય – ભરત મહેતા
૫. ગુજરાતી નાટક -સતીશ વ્યાસ
૬. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ- ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૭. 'શિખંડી' –જયંત ગાડીત પ્ર.- પાર્શ્વ પ્રકાશન

૮. સ્વપ્ન દુઃસ્વપ્ન – ચિનુ મોદી પ્ર.- ગુર્જર પ્રકાશન
૯. પંચમ વેદ - વિનાયક રાવળ

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૧
Multi disciplinary-001-A
ગુજરાતી પેપર-૫- પૂરૂરીડિંગ- જોડણી

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષા સુઘડતાથી વાંચતા-લખતા શીખવાની તાલીમ મેળવે.

એકમ -૧ કોશ સ્વરૂપ અને પ્રયોજન

- કોશના વિવિધ પ્રકારો ,વ્યુત્પત્તિ ,વ્યાખ્યા ,પ્રકાર
- કોશ કઈ રીતે જોવો? અકારાદિકમ,કોશનું મહત્ત્વ .

એકમ -૨ સંધિ -સમાસના નિયમો

એકમ -૩ જોડણી અને વિરામ ચિન્હના નિયમો

એકમ -૪ પૂરૂવાંચન અને ભૂલસુધારણા

સંદર્ભ સૂચિ :

૧. સાર્થ જોડણી કોશ – ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
૨. લેખન પદ્ધતિ અને પૂરૂવાંચન - રમેશ શુક્લ
૩. લેખન શુદ્ધિ અને લઘુકોશ - રમેશ શુક્લ
૪. ગુજરાતી ભાષા –ગુર્જર પ્રકાશન – ટી.એન.દવે
૫. ગુજરાતી અને હિન્દી ભાષાના પ્રથમ માન્ય શબ્દકોશ- ભરત ઠાકોર. ફલેમિન્ગો પબ્લિકેશન

અથવા (વિકલ્પ)

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૧

Multi disciplinary-001-B

ગુજરાતી પેપર -૫ અનુવાદ અભ્યાસ

હેતુ. વિદ્યાર્થીઓ અનુવાદિત કૃતિઓનો પરિચય મેળવે.

એકમ-૧ અનુવાદ સંજ્ઞા, વ્યાખ્યા અને વિભાવના

એકમ-૨ અનુવાદ પ્રવૃત્તિની અનિવાર્યતા

એકમ-૩ સાહિત્યિક કૃતિઓના પરિવેશ અને સંસ્કૃતિ સંદર્ભે અનુવાદના પ્રશ્નો

એકમ-૪ અનુવાદિત કૃતિનો અભ્યાસ - ‘અષાઢકા એક દિન’ – અજેય

‘અષાઢનો એક દિવસ’ - અનુ. ભગવતીકુમાર શર્મા

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

૧. જ્ઞાનગંગોત્રી – વિશ્વસાહિત્ય
૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય – ધીરૂ પરીખ
૩. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં- અશ્વિન દેસાઈ
૪. પાશ્ચાત્ય ટૂંકી વાર્તા –ઈલા પાઠક – યુનિ. ગ્રંથ.બોર્ડ.
૫. અનુવાદ વિચાર- સં. રમણ સોની
૬. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા –ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૭. તુલનાત્મક સાહિત્ય – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ
૮. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર- જયંતિ ચૌધરી. ફલેમિન્ગો પ્રકાશન.
- ૯ અનુવાદ વિજ્ઞાન- ભોળાનાથ તિવારી
૧૦. અનુવાદની સમસ્યાઓ –મોહનભાઈ પટેલ

એમ.એ .સેમેસ્ટર-૨

[૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫]

Core course:00૪

ગુજરાતી પેપર – ૬ તુલનાત્મક સાહિત્ય.

હેતુ: સાહિત્યને મૂલવવા માટેનો તુલનાત્મક અભિગમ કેળવાય.

એકમ -૧ તુલનાત્મક સાહિત્ય : વ્યાખ્યા, વિભાવના અને લક્ષણો

એકમ -૨ તુલનાત્મક સાહિત્યના અભિગમો તથા કાર્યક્ષેત્ર.

એકમ -૩ 'અખેપાતર' તથા 'હજાર ચોર્યાસીની મા' નવલકથાની વિષયવસ્તુગત તુલના

એકમ -૪ 'અખેપાતર' તથા 'હજાર ચોર્યાસીની મા' નવલકથાની રચનારીતિગત તુલના

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. 'અખેપાતર' - બિંદુ ભટ્ટ- આર.આર. શેઠ પ્રકાશન
૨. 'હજાર ચોર્યાસીની મા' - લે. મહાશ્વેતા દેવી - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૩. 'નવલવિશ્વ' - શરીફા વીજળીવાળા
૪. જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા- ભરત મહેતા
૫. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય – સુધા પંડ્યા
૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય- ચૈતન્ય દેસાઈ
૭. અંગત- નીતિન વડગામા
૮. સમત્વ- ભરત ઠાકર
૯. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર- જયંતિ ચૌધરી. ફલેમિન્ગો પ્રકાશન.

એમ.એ .સેમેસ્ટર - ૨

Core course:00૫

ગુજરાતી પેપર – ૭ ભાષાવિજ્ઞાન. [Linguistics]-I

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો, ભાષાના ઘટક તત્ત્વોનો તથા ધ્વનિ નિર્માણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ -૧ ભાષાવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર

- ૧.૧. ભાષાવિજ્ઞાનનો વૈજ્ઞાનિક અભિગમ
- ૧.૨. ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓનો પરિચય
- ૧.૩. ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિજ્ઞાનો અને શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ

એકમ -૨ ધ્વનિ વિજ્ઞાન

- ૨.૧. ભાષાવિજ્ઞાનમાં ધ્વનિવિજ્ઞાનનું મહત્ત્વ
- ૨.૨. ધ્વનિઘટકની વિભાવના
- ૨.૩. ધ્વનિવિજ્ઞાન(Phonetics) અને ધ્વનિતંત્રવિજ્ઞાન(Phonology) વચ્ચેનો સંબંધ
- ૨.૪. ધ્વનિઘટક અને ઉપધ્વનિઘટક

એકમ -૩ ધ્વનિ નિર્માણની પ્રક્રિયા

- ૩.૧. વાણીના અવયવો અને તેનું કાર્ય
- ૩.૨. ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ : સ્વર અને વ્યંજન
- ૩.૩. સ્વરોનું વર્ગીકરણ
- ૩.૪. વ્યંજનોનું વર્ગીકરણ

એકમ- ૪ માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિઓ

- ૪.૧. સ્વરો, અર્ધસ્વરો
- ૪.૨. વ્યંજનો,
- ૪.૩. અક્ષર (Syllable)
- ૪.૪. સૂર
- ૪.૫. બલાઘાત (Stress)
- ૪.૬. જંકચર (સંગમ)
- ૪.૭. દીર્ઘત્વ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ભાષાવિજ્ઞાન (સંવર્ધિત આવૃત્તિ-૧૯૭૮)- ડો. કે.બી. વ્યાસ.
૨. ભાષાપરિચય- (દ.ગુ.પ્રા.સહ.મંડળી પ્રકાશિત)- ડો. જી.ઓ. શાહ
૩. ભાષાપરિચય (પોપ્યુલર પ્રકાશન, સંવર્ધિત આવૃત્તિ -૨૦૦૯- જગદીશ શાહ વગેરે.)
૪. General Linguistics—R.H. Robins
૫. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ- ડો. જયંત કોઠારી ગૂર્જર પ્રકાશન
૬. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન- ડો. પ્રબોધ પંડિત પ્ર. યુનિ.ગ્રંથનિર્માણ
૭. ધ્વનિઘટકની વિભાવના- -ડો. ભારતીબેન મોદી
૮. વ્યાકરણ વિમર્શ- ડો. ઊર્મિ ધનશ્યામ દેસાઈ પ્ર. યુનિ.ગ્રંથનિર્માણ
૯. ગુજરાતી ભાષા- ડો. ટી.એન.દવે.
- ૧૦ ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા- પિંકી પંડ્યા

એમ. એ. સેમેસ્ટર – 2

ગુજરાતી પેપર- 8 ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

Core course:-009

દેતુ: વિદ્યાર્થીઓમાં ગુજરાતી સાહિત્યની વિવેચન પરંપરા તથા કૃતિ મૂલ્યાંકન વિશેની સમજ કેળવાય.

એકમ -૧ રામનારાયણ વિ. પાઠકની કાવ્યવિભાવના.

બ.ક.ઠાકોરની વિચારની વિભાવનાને કઈ રીતે પરિષ્કૃત કરે તેની ચર્ચા.

રા.વિ.પાઠકની 'રહસ્ય' સંજ્ઞા-વિભાવના

કાવ્યની સ્વયંપર્યાપ્તતા અને વ્યવહારના અનુભવ સાથેની સરખામણી.કળા,નીતિ, સત્ય અંગેની વિચારણા.

ઔચિત્યવિચાર – કવિકર્મ અંગેની વિચારણા .

એકમ -૨ ઉમાશંકર જોશીની કાવ્યવિભાવના.

સાહિત્યની સમાજભિમુખતા અંગેના વિચારો .

સર્જનપ્રક્રિયા,કવિકર્મ અંગેના વિચારો .

સંક્રમણવ્યાપાર અને ભાવન અંગેના વિચારો .

કાવ્યની સ્વાયત્તતા , આત્મપર્યાપ્તતા અંગેના વિચારો .

'કવિની શ્રદ્ધા' અંગેના વિચારો .

એકમ -૩ સુન્દરમ્ ની કાવ્ય વિભાવના.

સાહિત્ય અને જીવનનો સંબંધ.

કાવ્યની ભાષા અંગેની વિચારણા .

સંક્રમણવ્યાપાર અને સર્જક – ભાવક સંબંધ અંગેના વિચારો .

એકમ -૪ સુરેશ જોશીની કાવ્યવિભાવના .

સાહિત્યની કલાઅભિમુખતા અને શુદ્ધ કળા વિશેના વિચારો .

રૂપનિર્મિતિ, વસ્તુનું સાધારણીકરણ નહી પણ વિલીનીકરણ .

કાવ્યનો અર્થ અને સંક્રમણ વ્યાપાર અંગેના વિચાર.

વાર્તા-નવલકથા અંગેના એમના અતિજાણીતા વિચારો .

સંદર્ભસૂચિ:-

૧.વિવેચન પોથી – શિરીષ પંચાલ

૨.નર્મદ એક અદ્યયન- રમેશ શુક્લ

૩ .કાવ્યવિવેચનની સમસ્યાઓ –શિરીષ પંચાલ

૪.કથોપકથન – સુરેશ જોશી

૫ . વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી

૬. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ

૭ . આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક

૮ . ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ

૯ . પ્રતીતિ – પ્રમોદકુમાર પટેલ

૧૦. સુરેશ જોશીથી સુરેશ જોશી – સુમન શાહ

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૨

Elective course : 00૨ - A

ગુજરાતી પેપર - ૯ અનુઆધુનિક સાહિત્ય

હેતુ: અનુઆધુનિકતાની વિભાવના સમજાય તથા કૃતિનો અનુઆધુનિક સંદર્ભમાં આસ્વાદ કરી શકે.

એકમ-૧ અનુઆધુનિકતાની વિભાવના

એકમ-૨ નારીચેતના અને દલિતચેતના

એકમ-૩ 'બત્રીસપુતળીની વેદના' લે. ઈલા આરબ મહેતા

એકમ-૪ 'દલિત વાર્તાસૃષ્ટિ' - સંપાદક- મોહન પરમાર

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. 'બત્રીસપુતળીની વેદના' - ઈલા આરબ મહેતા - આર.આર. શેઠ પ્રકાશન
૨. 'દલિત વાર્તાસૃષ્ટિ' - મોહન પરમાર - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૩. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય - સંપાદક-સુધા પંડ્યા
૪. પ્રતિબદ્ધ- ભરત મહેતા
૫. પ્રત્યાયન - ભી. ન. વણકર
૬. શબ્દસૃષ્ટિ- વિશેષાંક-૨૦૦૩
૭. દલિત સાહિત્ય - ભી. ન. વણકર
૮. ગુજરાતી કથાસાહિત્યમાં નારી - હિમાંશી શેલત
૯. વાર્તાસંદર્ભ - શરીફા વીજળીવાળા
૧૦. શતરૂપા - શરીફા વીજળીવાળા
૧૧. દલિત સંપ્રત્યય- નરેશ વાઘેલા
૧૨. જોસેફ મેકવાનની વાર્તાઓમાં દલિતચેતના- નરેશ વાઘેલા
૧૩. હરીશ મંગલમની વાર્તાઓ માં દલિતચેતના- નરેશ વાઘેલા
૧૪. દલિત સાહિત્ય - સંપાદક - ગુણવંત વ્યાસ
૧૫. અનુઆધુનિકતાવાદ અને આપણે- સુમન શાહ
૧૬. ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં દલિત સંવેદના - ડૉ. જયશ્રી સોલંકી - ફલેમિંગો પબ્લિકેશન્સ - ૨૦૧૩

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૨

Elective course: 00૨ - B

ગુજરાતી પેપર - ૯ ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય [વિકલ્પ]

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ડાયસ્પોરિક સાહિત્યથી માહિતગાર થાય.

એકમ-૧. 'ડાયસ્પોરા'નો ઉદભવ, લક્ષણો અને પરિબળો .

એકમ-૨ ડાયસ્પોરિક સાહિત્યનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ.

એકમ-૩. ગુજરાતી સાહિત્યના ડાયસ્પોરિક સમકાલીન સર્જકોનો અભ્યાસ.

એકમ-૪. ડાયસ્પોરિક કૃતિ. -અછાન્દોત્સવ - સં. ભરત ત્રિવેદી (ફલેમિંગો પ્રકાશન)

સંદર્ભ સામગ્રી-

૧. અમેરિકાવાસી કેટલાક ગુજરાતી સર્જકો -મધુસુદન કાપડિયા
૨. નવલકથા : ચર્ચા અને ચિકિત્સા - બિપિન આશર.
૩. અમેરિકામાં ગુજરાતીઓ - પ્રવીણ શેઠ.
૪. શબ્દસંવિત્તિ - ઉર્વી તેવાર.
૫. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ડાયસ્પોરા વિમર્શ - કેતન બુંદા - ફલેમિંગો પબ્લિકેશન્સ - ૨૦૧૪

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૨
MULTI DISCIPLINARY-002-A
ગુજરાતી પેપર-૧૦ સાહિત્ય અને ફિલ્મ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને ફિલ્મ નિર્માણનો અભ્યાસ કરી શકે.

- એકમ -૧ ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયા
એકમ -૨ સાહિત્ય અને ફિલ્મ કળા સ્વરૂપ સંદર્ભે સામ્ય- ભેદ
એકમ -૩ અબુ જમાદાર – લે. યુનીલાલ મડિયા (મિચં મસાલા – કેતન મહેતા) ફિલ્મ
એકમ -૪ સદગતિ- લે. પ્રેમચંદ (સદગતિ- સત્યજિત રાય) ફિલ્મ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. 'પ્રત્યક્ષ'ની લેખમાળા – અમૃત ગંગર
૨. 'સમીપે'ના લેખો – શિરીષ પંચાલ
૩. ગુજરાતીમાં ફિલ્માવલોકન – અભિજિત વ્યાસ
૪. ફિલ્મની સીડીઓ
૫. કથા પટકથા – વાણી પ્રકાશન

અથવા [વિકલ્પ]

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૩
MULTI DISCIPLINARY-002-B
ગુજરાતી પેપર-૧૦ લોકપ્રિય સાહિત્ય

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ લોકપ્રિય સાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ સમજવા મળે.

- એકમ -૧ લોકપ્રિય સાહિત્યની વિભાવના અને લક્ષણો અને પ્રેરક પરિબળો.
એકમ -૨ શિષ્ટ સાહિત્ય અને લોકપ્રિય સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ.
લોકભોગ્ય અને લોકપ્રિય વચ્ચેનો ભેદ
એકમ -૩ લજ્જા સન્યાલ – લે. અશ્વિની ભટ્ટ- નવ ભારત સાહિત્ય મંડળ
એકમ -૪ પરેશ નાયકના પરાક્રમો – શિરીષ પંચાલ – પાર્શ્વ પ્રકાશન

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. સાહિત્યકા સમાજશાસ્ત્ર – મેનેજર પાંડે – હરિયાણા અકાદમી
૨. અનુઆધુનિક સંજ્ઞાકોશ – જયંત ગાડીત
૩. નવલકથા અને હું - સાહિત્ય અકાદમી
૪. ટૂંકી વાર્તા ને હું - સાહિત્ય અકાદમી
૫. આપણી કથા – જયંત ગાડીત
૬. ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી – યુનિ.ગ્રંથ. નિર્માણ

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૩
(સને વર્ષ૨૦૧૪ -૨૦૧૫ ૨૦૧૫ -૨૦૧૬, ૨૦૧૬-૨૦૧૭)

Core course:007

ગુજરાતી પેપર-૧૧ ભારતીય સાહિત્ય વિભાવના.

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના તથા તે સંદર્ભે કૃતિઓનો પરિચય મળે.

- એકમ -૧ ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના
એકમ -૨ સ્વરૂપ- લક્ષણો- સ્થિત્યંતરો
એકમ -૩ 'બનગરવાડી –લે. વ્યંકટેશ માડગુળકર અનુ. અવનિશ ભટ્ટ - પાર્શ્વ પ્રકાશન
એકમ -૪ ' અગ્નિ અને વરસાદ ' -લે. ગિરીશ કારનાડ અનુ. - મહેશ ચંપકલાલ પાર્શ્વ પ્રકાશન

સંદર્ભપુસ્તકો :

૧. દૃષ્ટિક્ષેપ- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૨. ભારતીય સાહિત્ય પરંપરાનો વિસ્તાર – ભોળાભાઈ પટેલ
- ૩ ભારતીય સાહિત્ય – કે. સચ્ચિદાનંદ- રાજકમલ
૪. ભારતીય નવલકથા- રમણલાલ જોશી યુનિ. ગ્રંથ. બોર્ડ.

- પ. ભારતીય ટૂંકી વાર્તાઓ – ભોળાભાઈ પટેલ
૬. જ્ઞાન ગંગોત્રી શ્રેણી – ભારતીય સાહિત્ય -૧૨/૧૩ એસ.પી. યુનિ./ગુજર વિદ્યાલય.
૭. કાલપુરુષ – ભોળાભાઈ પટેલ – ગુજર પ્રકાશન
૮. ભારતીય સાહિત્યની ભૂમિકા- ડો. રામ વિલાસ શર્મા
૯. જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા –સં.- ભરત મહેતા
૧૦. ભારતીય નવલકથા – સં.-બિપિન આશર

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૩

Core course:008

ગુજરાતી પેપર- ૧૨ પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા.

હેતુ : પાશ્ચાત્ય મીમાંસકોની સૌન્દર્યાત્મક વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે.

એકમ -૧ પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ

એકમ -૨ આર્નોલ્ડ

એકમ -૩ એલિયેટ

એકમ-૪ રોલા બાર્થ - દેરિદા

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા- જયંત કોઠારી
૨. આર્નોલ્ડનો કાવ્યવિચાર – ભરત મહેતા
૩. એલિયેટનો કાવ્યવિચાર - સુમન શાહ
૪. કવિ વિવેચક એલિયેટ- સુમન શાહ
૫. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર – અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૬. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર – અનુ. – જયા મહેતા
૭. પ્લેટોનું સાહિત્ય શાસ્ત્ર- અનુ. સુરેશ દલાલ

એમ. એ. સેમેસ્ટર – બે

ગુજરાતી પેપર - : 13 લોકસાહિત્ય

એકમ : ૧ લોકસાહિત્યની વિભાવના.

૧. લોક, લોકસાહિત્ય અને લોકવિદ્યા : વ્યાખ્યા તથા વિભાવના.
૨. લોકસાહિત્ય અને લોકવિદ્યા વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરી લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો ચર્ચો.
૩. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ

એકમ : ૨ લોકગીત અને કથાગીત

૧. સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને વિભાવના
૨. લોકગીતના પ્રકારો
૩. લોકગીત તથા કથાગીતમાં પ્રગટ થતું કુટુંબજીવન તથા સમાજજીવન

એકમ : ૩ લોકકથાનું સ્વરૂપ

૧. લોકકથા : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો
૨. લોકકથાના પ્રકારો
૩. લોકકથાની કથનશૈલી
૪. લોકકથામાં મોટીફ

એકમ : ૪ કૃતિનો અભ્યાસ : કુંકણા કથાઓ – સં. ડાહ્યાભાઈ વાઢુ , પ્રકાશક : સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી મૂલ્ય : ૬૦

એમ.એ. સેમેસ્ટર -3

Elective Course-003 A

ગુજરાતી પેપર -૧૪ સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજના પારસ્પરિક સંબંધો કૃતિઓને અનુલક્ષીને કરી શકે.

એકમ -૧ સાહિત્ય અને સમાજની વ્યાખ્યા અને વિભાવના

એકમ -૨ સાહિત્ય અને સમાજનો પારસ્પરિક સંબંધ અને ગુજરાતી વિવેચકોએ કરેલી તેની ચર્ચાઓ

એકમ -૩ 'રેણુની વાર્તાઓ' - ફણીશ્વરનાથ રેણુ પ્ર. નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ

એકમ -૪ 'રાસવા સૂરજ' - લે. દલપત ચૌહાણ

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. સાહિત્ય અને સમાજ -વિદ્યુત જોશી -સુરત
૨. સાહિત્ય અને સામાજિક ચેતના - સુધીરચંદ્ર - સુરત
૩. કલાનું સમાજ શાસ્ત્ર - અક્ષય દેસાઈ- આર.આર. પ્રકાશન
૪. ગોવર્ધનરામનો સમાજ શાસ્ત્રીય અભ્યાસ - સુધીરચંદ્ર - સુરત
૫. અર્થાતનો વિશેષાંક
૬. ભારતીય ટૂંકી વાર્તા -ભોળાભાઈ પટેલ
૭. સાહિત્યકા સમાજ શાસ્ત્ર- મેનેજર પાંડે - હરિયાણા સાહિત્ય અકાદમી

(અથવા) વિકલ્પ

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૩

Elective course:003 B

ગુજરાતી પેપર- ૧૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની કેટલીક કૃતિઓ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સ્વરૂપોના સંદર્ભે કૃતિની સમીક્ષાનો અભ્યાસ પામે.

એકમ -૧ પદ્યવાર્તા સ્વરૂપ અને લક્ષણો

એકમ -૨ 'નંદબત્રીસી' - રમેશ ત્રિવેદી - આદર્શ પ્રકાશન

એકમ -૩ 'જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા'

એકમ -૪ અખાના ચાબખા - ભુપેન્દ્ર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી , પાર્શ્વ પ્રકાશન

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. પ્રાચીન સાહિત્ય સ્વરૂપ - ભોગીલાલ સાંડેસરા - એમ. એસ. યુનિ.
૨. સ્વાધ્યાય અને સંશોધન - બળવંત જાની - સાહિત્ય અકાદમી
૩. આખ્યાન યુગનો સાહિત્ય પ્રવાહ - હંસાબેન પટેલ -સ્વતંત્ર પ્રકાશન
૪. ત્રણ જ્યોતીધરો - કે.કા.શાસ્ત્રી.
૫. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ ગ્રંથ,૨. - સં- ઉમાશંકર જોશી, અનંતરાય રાવળ, યશવંત શુક્લ

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૩

Multi disciplinary-003 A

ગુજરાતી પેપર- ૧૫ ગ્રંથકાર અભ્યાસ- દર્શક

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગ્રંથકાર અને કૃતિઓ નો પરિચય મેળવે.

૧ સર્જક પરિચય

'દર્શક' (મનુભાઈ પંચોલી)

કૃતિ - દીપ નિર્વાણ

સદભિ: સંગ

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. દર્શક અધ્યયન ગ્રંથ
૨. કોડિયું -ગ્રામ દક્ષિણામૂર્તિ -આંબલા, ભાવનગર
૩. ગુજરાતી નવલકથા -રઘુવીર ચૌધરી

અથવા વિકલ્પ
એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૩
Multi disciplinary -003 B
ગુજરાતી પેપર- ૧૫ વિવેચનના અભિગમો

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ વિવેચનના વિવિધ અભિગમોનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧ ઐતિહાસિક અભિગમ : ગૃહીતો અને પ્રશ્નો

એકમ-૨ કૃતિ-ભદ્રભદ્ર-૨મણભાઈ નીલકંઠ

એકમ -૩ રૂપરચનાવાદ : ગૃહીતો અને પ્રશ્નો .

એકમ-૪ કૃતિ- અથવા અને -ગુલામ મોહમ્મદ શેખ

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. શબ્દલોક- પ્રમોદકુમાર પટેલ
૨. રૂપરચનાવાદ- નીતા ભગત
૩. નવ્યવિવેચન પછી - સુમન શાહ
૪. સંરચના અને સંરચન-સુમન શાહ
૫. વિવેચનનો વિભાજિતપટ- ચંદ્રકાંત ઠોપીવાળા

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૪

Core course:10

ગુજરાતી પેપર- ૧૬ વિશ્વસાહિત્ય

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યની વિભાવના જાણે અને કૃતિઓનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧ વિશ્વસાહિત્ય- સંજ્ઞા - વિભાવના- લક્ષણો - (ગેટે, આર્નોલ્ડ, ટાગોર.)

એકમ -૨ મહત્ત્વની વિશ્વસાહિત્યની કૃતિઓનો પરિચય

(થી સિસ્ટર્સ, આર્ટસાઈડર, ધ ચેર્સ, સં.પાબ્લો નેરુદાના કાવ્યો, ફોન્તામારા, મોપાસાંની પ્રતિનિધિ વાર્તાઓ)

એકમ -૩ 'વેઈટિંગ ફોર ગોદો' - ('ગોદોની રાહમાં') - લે.સેમ્યુઅલ બેકેટ. અનુ. સુમન શાહ પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ -૪ ધ ઓલ્ડ મેન એન્ડ ધ સી - લે. હેમિંગ્વે - અનુ. રવીન્દ્ર ઠાકોર શબ્દલોક પ્રકાશન

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. જ્ઞાનગંગોત્રી - વિશ્વસાહિત્ય
૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરૂ પરીખ
૩. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં- અશ્વિન દેસાઈ
૪. પાશ્ચાત્ય ટૂંકી વાર્તા -ઈલા પાઠક - યુનિ. ગ્રંથ.બોર્ડ.
૫. નાટ્યનાંદી- ભરત મહેતા - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૬. સ્વાધ્યાય - ડો. દ મયંતી પરમાર
૭. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
૮. તુલનાત્મક સાહિત્ય - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૯. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર- જયંતિ ચૌધરી. ફલેમિન્ગો પ્રકાશન.

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૪

Core course:011

ગુજરાતી પેપર- ૧૭ ભાષાવિજ્ઞાન -૨

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ માન્ય ગુજરાતીણા રૂપ તંત્ર તથા વાક્ય વિચાર વિશે સમજે ગુજરાતી ભાષા શાસ્ત્રીઓ ના પ્રદાનનો પરિચય મેળવે તથા વ્યુત્પત્તિ વિચાર નો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ -૧ માન્ય ગુજરાતીનું રૂપતંત્ર

- રૂપઘટક વિભાવના
- રૂપતંત્રનો ખ્યાલ
- ગુજરાતીમાં વચન, લિંગ અને કાળના અર્થો
- રૂપ ઘટકોની તારવણી

એકમ -૨ ગુજરાતીમાં વાક્ય વિચાર .

- વાક્ય તંત્ર વિચાર - વાક્યના પ્રકારો - વાક્ય રચના
- ગુજરાતીમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ

એકમ - ૩. વ્યુત્પત્તિ વિચાર

(અ) સ્વરોનું પરિવર્તન

- ૧ - ઈ અને ઉ
- ૨ - એ અને ઓ
- ૩ - પાસ પાસે આવેલા સ્વરો
- ૪ - અ કારનો લોપ

(બ) વ્યંજનોનું પરિવર્તન

- ૧ - લ નો ળ
- ૨ - સ નો શ
- ૩ - હ નો લોપ
- ૪ - અય અને અવ (એ કે ઐ અને ઓ કે ઔ)
- ૫ - પૂર્વસ્વરનું દીર્ઘત્વ
- ૬ - સંયુક્તનું સરલીકરણ

એકમ - ૪ ગુજરાતીમાં ભાષાશાસ્ત્રીઓનું પ્રદાન

નરસિંહરાવ દિવેદીયા , હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્રબોધ પંડિત, કે.કા.શાસ્ત્રી., અરવિંદ ભંડારી .

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. ભાષાવિજ્ઞાન – ડો કે.બી. વ્યાસ.
૨. ભાષા પરિચય (દક્ષિણ ગુજરાત પ્રાધ્યાપક મંડળ)
૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન – ડો પ્રબોધ પંડિત
૪. ધ્વનિઘટકની વિભાવના – ડો, ભારતી બેન મોદી
૫. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ – જયંત કોઠારી
૬. ઉત્પત્તિ વિચાર – ડો. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૭. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા – ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
૮. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા- પિંકી પંડ્યા

એમ.એ. સેમેસ્ટર -૪

Core course-012

ગુજરાતી પેપર ૧૮ લોકસાહિત્ય - ૨

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યથી માહિતગાર થાય

એકમ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન અને સંપાદનની સમસ્યાઓ સમગ્ર ગુજરાતના લોકસાહિત્યના સંદર્ભે

૧. ગુજરાતનું લોકસાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ
૨. ગુજરાતનું આદિવાસી સાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ

એકમ : ૨ ગુજરાતનું આદિવાસી લોકસાહિત્ય

૧. કંઠપરંપરા અને આદિવાસી લોકસાહિત્ય
૨. મૌખિક સાહિત્ય અને લિખિત સાહિત્ય
૩. દક્ષિણ ગુજરાતનું આદિવાસી લોકસાહિત્ય
૪. આદિવાસી સાહિત્યમાં પ્રગટતું લોકજીવન

એકમ : ૩ લોકસાહિત્યના સંશોધન અને સંપાદન ક્ષેત્રે પ્રદાન

ઝવેરચંદ મેઘાણી, શાંતિભાઈ આચાર્ય, ભગવાનદાસ પટેલ અને શંકરભાઈ તડવી

એકમ : ૪. કૃતિનો અભ્યાસ

‘ગામીત દંતકથાઓ’ – સં. ફાધર રેમન્ડ ચૌહાણ

પ્રકાશક : સાહિત્ય અકાદમી નવી દિલ્હી મૂલ્ય : ૭૦

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્સ – બળવંત જાની- પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ – ૧ મૂલ્ય : ૧૪૦
૨. ગામીત જાતિ : સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક અધ્યયન, ડો. દક્ષા વ્યાસ – ડો. નવીન મોદી, આદિજાતિ તથા ગ્રામીણ વિકાસ અને સંશોધન ભવન, વ્યારા
૩. ગુજરાતી લોકાવિદ્યા- ડો. હસુ યાજ્ઞિક, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, નવી દિલ્હી મૂલ્ય : ૭૦

૪. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ – ડો. હસુતાબેન સેદાણી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ-૬
૫. ગુજરાતી આદિવાસી સાહિત્ય સંપાદક : - હસુ યાજ્ઞિક, પ્રકાશક : ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી ગાંધીનગર મૂલ્ય : ૩૨૦
૬. લોકસાહિત્ય – સંપાદકો :- પ્રભાશંકર તરૈયા, નરોત્તમ પલાણ, પ્રકાશક : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ, મૂલ્ય : ૫૫
૭. ભીલીસાહિત્ય : એક અધ્યયન - હસુ યાજ્ઞિક, ગુર્જરી ટ્રાયબલ ફાઉન્ડેશન, અંબાજી મૂલ્ય : ૨૨૫
૮. લોકસાહિત્ય : વિભાવના અને પ્રકાર - હસુ યાજ્ઞિક, શ્રી ગુર્જર ગ્રંથ રત્ન કાર્યાલય –અમદાવાદ મૂલ્ય : ૧૫૦
૯. લોકસાહિત્ય – આલોક - જશવંત શેખડીવાલા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ – ૧ મૂલ્ય : ૧૫૦
૧૦. લોકકથાના મૂળ અને કુળ – હરિવલ્લભ ભાયાણી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ – ૧ મૂલ્ય : ૨૨૫
૧૧. લગ્ન ગીતો એક સ્વાધ્યાય – ડો. જયાનંદ જોષી,
૧૨. ગુજરાતના આદિવાસી નૃત્ય, સં. વિક્રમ ચૌધરી, ધીરભાઈ પટેલ, કુલીન પટેલ, મનોજ ચૌધરી, ભાષા સંશોધન અને પ્રકાશનકેન્દ્ર, વડોદરા
૧૩. ગુજરાતી લોકસાહિત્યમાળા મણકો ૧ થી ૧૨, સં. ગુજરાત લોકસાહિત્ય સમિતિ
૧૪. મારી લોક યાત્રા – ભગવાનદાસ પટેલ, નયન સુર્યાનંદ લોકપ્રતિષ્ઠાન, અંજુ એન્ટર પ્રાઈઝ, દુકાન નંબર : ૭, વિજય વિક્રમ કો-ઓપરેટીવ હાઉસિંગ સોસાયટી, સી એસ. સી. રોડ નંબર- ૪ મુંબઈ = ૬૮ મૂલ્ય : ૧૨૫
૧૫. આદિવાસી સમાજ – ડો. દક્ષા વ્યાસ, ડો. નવીન મોદી, આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૧૬. લોકસાહિત્યની સમાલોચન – ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૭. લોકસાહિત્ય પગદંડી અને બીજા લેખો – ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૮. લોકસાહિત્ય અને લોકસંસ્કૃતિ – જયામલ્લ પરમાર
૧૯. આપણું લોકસાહિત્ય – કાકાકાલેલકર
૨૦. આપણું લોકસાહિત્ય વિભાવના અને સંપાદન – પ્રા. કનુભાઈ જાની
૨૧. શોધ અને સ્વાધ્યાય – ડો. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૨૨. લોકવાર્તા સ્વરૂપ – વિમર્શ - ડો. પ્રાંજલી પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ – ૧ મૂલ્ય : ૧૧૦
૨૩. લોકકથા શાસ્ત્ર અને સંપાદન સં. અમૃત પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ – ૧ મૂલ્ય : ૧૧૦
૨૪. ગુજરાતનું લોકનાટ્ય ભવાઈ – રતિલાલ નાયક
૨૫. લોકસાહિત્ય ભાગ : ૧ અને ૨ – ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨૬. ગુજરાતના લોકગીતો – ખોડીદાસ પરમાર
૨૭. લોકવાર્તા – પુસ્કાર ચંદરવાકર
૨૮. લોકગીત એક અધ્યયન – અમૃત પટેલ
૨૯. લોકગીત તત્વ અને તંત્ર – સં. બળવંત જાની
૩૦. લોક વાંડગમ્ય – કનુભાઈ જાની

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૪

Core course:013 A

ગુજરાતી પેપર- ૧૯ સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાનના આંતર સંબંધોનો પરિચય કેળવાય.

એકમ -૧ સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન પાયાની વિભાવના અને કાર્ય ક્ષેત્ર

એકમ -૨ સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાનનો પારસ્પરિક સંબંધ.

એકમ -૩ 'વળગાડ' – બાબુ સુથાર પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ ૪ 'તોખાર' – સિતાંશુ મહેતા પ્ર. આર. આર. શેઠ

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. શબ્દબોધ- ગુણવંત વ્યાસ
૨. વિવેચનની ભૂમિકા – પ્રમોદકુમાર પટેલ

અથવા - વિકલ્પ
એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૪
Elective course:004 B
ગુજરાતી પેપર- ૧૯ અર્વાચીન કૃતિઓ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ નિબંધ તથા સોનેટ સ્વરૂપની, લક્ષણોની કૃતિઓના સંદર્ભે સમજ મેળવે.

એકમ -૧ સોનેટ સ્વરૂપ લક્ષણો

એકમ -૨ ગુજરાતી સોનેટ- સં. મણિલાલ હ. પટેલ - દક્ષેશ ઠાકર પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ -૩ નિબંધ સ્વરૂપ લક્ષણો

એકમ ૪- પ્રશિષ્ટ નિબંધો -સં.ભોળાભાઈ પટેલ - અરુણોદય પ્રકાશન

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. સ્વરૂપ સન્નિધાન- સુમન શાહ
૨. શબ્દ તો મૌન બની વિસ્તરે - ભરત પરીખ
૩. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ - જયંત કોઠારી
૪. રચનાલોક - મણીલાલ હ પટેલ
૫. નિબંધ- પ્રવીણ દરજી

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૪
Multi disciplinary-004 A
ગુજરાતી પેપર- ૨૦ સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્ય અને પત્રકારત્વનો પરિચય કેળવાય.

એકમ -૧ સાહિત્યિક પત્રકારત્વ સંજ્ઞા, વિચાર, સ્વરૂપ, પ્રયોજન, અને કાર્યક્ષેત્ર માધ્યમો, વર્તમાનપત્ર, અને સાહિત્યિક સામયિકો

એકમ -૨ ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ ઉદભાવક પરિબળો, ગુજરાતીમાં સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો વિકાસ, સુધારકયુગ, પંડિતયુગ, ગાંધીયુગ, અનુગાંધી યુગ,

એકમ -૩ મહત્વના સાહિત્યિક સંપાદકોના કાર્ય અને પ્રદાન નું મૂલ્યાંકન -
વિજયરાય વૈદ્ય, રા.વિ. પાઠક, ઉમાશંકર જોશી, બચુભાઈ રાવત, સુરેશ જોશી.

એકમ ૪- કેટલાક મહત્વના સામયિકોનું સાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન
સાંડિયો, વીસમી સદી, સંસ્કૃતિ, ફાબસ, પ્રત્યક્ષ,

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. કિશોર વ્યાસ - સંવિવાદના તેજ વલયો
૨. સાહિત્ય રંગી પત્રકારત્વ
૩. નેપથ્યથી પ્રકાશ વર્તુળ -રમણ સોની - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૪. ગુજરાતી પત્રકારત્વ -યાસીન દલાલ
૫. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - સં. કુમારપાળ દેસાઈ
૬. મારા પત્રકારત્વના સંભારણા- સં. યજ્ઞેશ શુક્લ

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૪
Multi disciplinary-004 B
ગુજરાતી પેપર- ૨૦ કથન - કળા શાસ્ત્ર

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ કથન - કળા શાસ્ત્રનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧ (અ) ભારતીય કથન-કળાનો ઇતિહાસ

(બ) કથન -કળા શાસ્ત્ર સંજ્ઞા અને વિભાવના

એકમ - 2 કથન -કળા શાસ્ત્ર સંલગ્ન પ્રમુખ પરિભાષાઓનો પરિચય.

એકમ - 3 કથન -કળા શાસ્ત્રના પ્રમુખ ચિંતકોનું પ્રદાન: હેન્રી જેમ્સ, પર્સી લબક, ક્લિન્થ બ્રૂક્સ, વેચન બૂથ, કેનન લીચ વાર્તા, વસ્તુસંકલના, કથક, કથનકેન્દ્ર, સંબોધ્ય શ્રીતા, સમય

એકમ -૪ કેટલીક પસંદ કરેલી ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાઓનું કથન -કળા શાસ્ત્રની ભૂમિકાએ વિશ્લેષણ

સ્ત્રીહૃદય- (ધૂમકેતુ), જક્ષણી- (દિરેક્ટ), મારી ચંપાનો વર- (ઉમાશંકર જોશી), ખોલકી- (સુંદરમ), વહુ અને ઘોડો- (મેઘાણી), ન કૌંસમાં ન કૌંસ બહાર - (સરોજ પાઠક)

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. વાક' નો વિશેષાંક – સં.બળવંત જાની
૨. અનુઆધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ –સં. જયંત ગાડીત , રાજેન્દ્ર જાડેજા
૩. તથાપિ નો કથન કળાશાસ્ત્રનો વિશેષાંક –અંક ૨૫,૨૬,વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨
૪. કથાનુંસંધાન – જયેશ ભોગાયતા
૫. નવલકથા માં સમય સંદર્ભ સમય સંકલના –અજય રાવલ
૬. સંબોધ્યશ્રોતા સ્વરૂપ ,વિભાવના , પ્રકૃતિ અને કાર્યશીલતા –ઉર્વી તેવાર
૭. કથાવિમર્શ- નરેશ વેદ
- ૮ ટૂંકી વાર્તામાં કથનકેન્દ્ર –શરીફા વીજળીવાળા
૯. Dictionary of Narratology –Gerald prince.
- ૧૦ Introduction to Narratology –Mieke Bal.